

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Onvphrii Panvinii Veronensis Fratris Eremitae
Augustiniani. De Praecipvis Urbis Romae
sanctioribusq[ue] basilicis, quas Septem ecclesias uulgo
uocant, Liber**

Panvinio, Onofrio

Romae, 1570

De oratorio S. Crucis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11316

De oratorio S. Crucis.

Retro baptisterium occidentem uersus, est oratorium sanctæ Crucis, ab eodem Hilario papa factum, ad quod porta lauacri recentiori iter est. Id ante se areolam habet, olim parua porticu circumdatam, cuius nunc septē columnæ & tres parastatæ supersunt ante baptisterium & idem oratorium. Cuius portæ peristylum duabus columnis alabastrinis sticatis sustinetur. In zophoro est uersus hic.

INTROIBO. IN. DOMVM. TVAM. ET.
ADORABO. AD. TEMPLVM. SANCTVM.
TVVM. IN TIMORE. TVO.

Nunc magna ex parte omnibus ornamentis suis, & marmoreis etiam spoliatum est, & eorum loco repositæ sunt inepti artificis picturæ. Nam (ut Bibliothecarius refert) papa Hilarus qui oratorium hoc condidit, illud multis & maximis donis exornauit. Inter quæ in eius uita hæc ipse commemorat.

In primis fecit in oratorio Sanctæ Crucis Confessionem, in qua lignum Dominicæ crucis, & crucem auream librarum XX. cum gemmis, collocauit. Confessionis ianuas argenteas librarum quinquaginta. Supra Confessionem arcum aureum librarum IIII. a columnis onychinis sustentatum, cum agno aureo pensante libras duas. Coronam auream ante Confessionem. Pharrum cum delphinis librarum V. Lapedes aureas IIII. pensantes singulas libras duas. Nympheum, & triperiticum ante oratorium ipsum, ubi erant columnæ, quæ dicuntur Hecatonpensa. Cuius (ut dixi) adhuc supersunt

sunt septem columnæ. Lacus & conchas cythariacas, alias castriatas duas cum columnis porphyreticis perforatis, aquam fundentes. Et in medio lacum porphyreticum cum concha cithariaca in medio aquam fundente, circumdata a dextris & sinistris, in medio cancellis æreis, & columnis cum fastigijs, & epystilijs undique ornatis ex musiuo, & columnis Aquitanicis, & Tripolitans, & porphyreticis. Quorum ornamentorum ne uestigium quidem aut umbra amplius superest.

Precandi formula ad omnes sanctos.

Pater noster. Ave Maria. Antiphona. S. Maria mater dei & uirgo, Angeli, Archangeli, Throni & Dominationes, Virtutes, Principatus & Potestates Cherubin atque Seraphim, Patriarchæ & Propheta, sanctæ legis Doctores, Apostoli, Euangelistæ discipuli domini, omnes Christi martyres, Euangelij Doctores, Sacerdotes, Leuitæ, sancti Cōfessores, Anachorita, Eremitæ, Virgines Christi, & Viduæ, sanctiq; oēs intercedite pro nobis. Vers. Orate pro nobis omnes sancti dei. Resp. Ut digni efficiamur promissionibus Christi. Oratio. Omnipotens sempiternæ deus, qui nos omnium sanctorum merita sub una tribuisti celebritate uenerari, quæsumus, ut desideratum nobis tuæ propitiationis abundantiam multiplicatis intercessoribus largiaris. Per dominum nostrum.

Adiicit Bibliothecarius in eiusdem Pontificis uita: Hilarum papam aliud oratorium in honorem s. Stephani in baptisterio Lateranensi construxisse: cuius (quod sciam) nulla uestigia extant.

Ioannes Canonicus regularis, Lateranensis

L 3 mona-

monasterij, & diaconus, qui ante annos CCCC. Alexandro Papæ iii. librum de basilicæ Lateranensis dignitate conscripsit, refert prope hanc sanctæ Crucis ædiculam fuisse aliud oratorium s. Gregorij nomine fabricatum, in quo vsque ad sua tempora eiusdem sancti Patris lectulus iuxta aram permanebat, cuius vestigia aliquot cum picturis ponè sacellum sanctæ Crucis in vinea Marij Fregepanis extare opinor.

De Ecclesia S. Venantiij.

INter absidam S. Andreae, quæ est in porticu ante baptisterium Lateranense, & oratorium S. Ioannis Euangelistæ, a latere fontis septentrionem versus est oratorium, immo potius ecclesia quadrata S. Venantiij, quam Ioannes Papa iij. Dalmata, qui anno Domini DCXXXVIII. creatus fuit, condidit, & sub eius altari corpora sanctorum martyrum Venantiij, Domnionis, Anastasij, Mauri, Asterij, Septimij, Sulpiciani, Telij, Antiochiani, Pauliniani, & Caiani, ex Dalmatia & Istria Romam aduecta, recondidit. Quam multis muneribus donauit, arcibus scilicet amplis duobus, pensantibus singulis libras XV. simul, & alijs multis vasis argenteis.

Ecclesie paries in qua est chalcidica, antiquitus vsque ad zophorum è tabulis marmoreis incrustata fuerat, supra zophorum vero vsque ad tectum è musiuo ornata est. In absidæ formice opere tessellato picti sunt B. virgo, in medio sancti Petrus, Paulus, Ioannes Baptista, & Ioannes Euangelista; item ss. Venantius, & Domnio
martyres